

Форма № Н-3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН
2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні інформаційні технології та системи в економіці

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність **051 Економіка ОПП Економіка**
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення **Економіки і управління**
(назва інституту, факультету, відділення)

КРЕМЕНЧУК 2023

Робоча програма «Сучасні інформаційні технології та системи в економіці»
підготовки магістра зі спеціальності 051 Економіка ОПІ Економіка
(назва спеціальності/дисципліни)

«03» _____ 07 _____ 2023 року.

Розробники: к.т.н., доц. Дмитро ПИРОГОВ
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол від «03» _____ 07 _____ 2023 року № 25

Завідувач кафедри економіки

«03» _____ 07 _____ 2023 року _____
(підпис) (Ольга МАСЛАК)
(прізвище та ініціали)

Схвалено

Науково-методичною Радою факультету економіки і управління
(шифр, назва)

Протокол від «04» _____ 07 _____ 2023 року № 9

Голова _____ Леся САКУН
(підпис) (ініціали, прізвище)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)	Цикл професійної підготовки	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 051 Економіка ОПП «Економіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		10-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		26 год.	10
		Практичні, семінарські	
		24 год.	6
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		100 год.	134
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні технології та системи в економіці» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів зі спеціальності: 051 «Економіка» ОПП «Економіка».

Предмет: процеси створення, зберігання, обробки даних для їх опрацювання при використанні прикладних інформаційних технологій з метою підвищення ефективності організацій та управління.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

змістовий модуль 1 – Структура сфери інформаційного обслуговування економічних процесів;

змістовий модуль 2 – Методологія формування і використання ІС в соціально-економічних процесах.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні технології та системи в економіці» є надання студентам теоретичних знань та формування практичних навичок щодо особливостей застосування сучасних інформаційних систем та технологій з метою їх прикладного використання для вирішення аналітичних завдань в економічній сфері.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни є вивчення теоретичних основ і набуття практичних навичок використання прикладних інформаційних систем оброблення економічних даних для організації та управління економічною діяльністю.

1.3. Вивчення дисципліни дає можливість здобути **компетентності**, потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 8 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- СК 1 Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
- СК 3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

- СК 4 Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
- СК 6 Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
- СК 11* Здатність планувати і розробляти соціально-економічні проєкти в умовах відбудови економіки а інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення і застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів.

1.4. Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких **програмних результатів:**

- ПРН 1 Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.
- ПРН 8 Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
- ПРН 9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
- ПРН 10 Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами.
- ПРН 15* Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів в умовах відбудови економіки на інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення при трансформації економічних систем.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин, 5 кредитів ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Структура сфери інформаційного обслуговування економічних процесів

Тема 1. Інформаційні процеси в економіці та об'єктивна необхідність їх автоматизації

1. Поняття системи організаційного управління
2. ERP-системи та їх особливості.
3. Інформаційних технологічних платформ ERP-системи
4. Мова UML.
5. Основні вимоги до інформаційних корпоративних систем та їх характеристики.

Тема 2. Класифікація інформаційних технологій.

1. Інформаційні системи: характеристика, етапи розвитку.
2. Класифікація та структура інформаційних систем.
3. Автоматизовані ІС у фінансових і банківських установах.
4. Принципи створення і функціонування ІС у складних економічних системах.

Тема 3. Моделі і структури інформаційних систем, методи оцінки ефективності інформаційних систем.

1. Фактори впливу на ефективність ІС.
2. Особливості ІС з точки зору ефективності.
3. Технічна, економічна та оперативна ефективність ІС.
4. Взаємозв'язок показників ефективності системи і надійності її окремих елементів.
5. Підходи до оцінки ефективності ІТ

Тема 4. Автоматизація робочого місця фахівця на основі електронного офісу

1. Автоматизоване робоче місце фахівця, основні функції та компоненти.
2. Розподілений доступ до інформаційного середовища
3. Підхід до композиції сервіс-орієнтованих прикладних застосунків

Тема 5. Технології інформаційного обслуговування. Інформаційні технології та бази даних

1. Бази даних: основні відомості та види даних.
2. Основні різновиди моделей даних.
3. Системи управління базами даних.
4. Створення сховищ даних та оптимізація їх обсягів

Змістовий модуль 2. Методологія формування і використання ІС в соціально-економічних процесах

Тема 6. Методичні основи створення інформаційних систем управління економічною діяльністю

1. Принципи побудови інформаційних систем в економіці.
2. Моделі життєвого циклу інформаційних систем.
3. Методології проектування інформаційних систем.
4. Впровадження інформаційних систем на підприємстві.
5. Аналіз економічної ефективності впровадження інформаційної системи підприємства та підходи щодо зменшення вартості функціонування ІСМ.

Тема 7. Методи і моделі формування управлінських рішень

1. Інформаційні системи як основа інформаційної підтримки автоматизації процесів прийняття управлінських рішень.
2. Моделі та методи прийняття оптимальних рішень.
3. Напрями розробки інтелектуальних моделей та методів обробки інформації для управління процесом інформаційної підтримки прийняття рішень

Тема 8. Інформаційне забезпечення інформаційних систем в економічній діяльності

1. Інформаційні технології комп'ютерних мереж
2. Технології спільного використання ресурсів
3. Еталонна модель взаємодії відкритих мереж та систем

4. Технології мультимедіа. Гіпертекстові технології.

Тема 9. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем в економіці

1. Система бізнес-аналітики і візуалізації даних Microsoft Power BI Desktop.
2. Інформаційні системи управління взаємовідносинами з клієнтами: CRM-системи.
3. Управління проєктами в MS Project., врахування ризику та невизначеності при реалізації проєктів.

Тема 10. Застосування ІС в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейський економічний простір

1. Діджиталізація комунікаційних зв'язків ЄС.
2. Ефективність внутрішніх і зовнішніх комунікацій ЄС..
3. Інформаційно-комунікативний аспект регіональної політики ЄС.
4. Типи регіональних інформаційно-комунікативних проєктів ЄС.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Структура сфери інформаційного обслуговування економічних процесів												
Інформаційні процеси в економіці та об'єктивна необхідність їх автоматизації	14	2	2			10	14,5	1	0,5			13
Класифікація інформаційних технологій.	14	2	2			10	14,5	1	0,5			13
Моделі і структури інформаційних мереж, методи оцінки ефективності інформаційних мереж.	16	3	2			10	14,5	1	0,5			13
Автоматизація робочого місця фахівця на основі електронного офісу	16	3	2			10	14,5	1	0,5			13
Технології інформаційного обслуговування. Інформаційні технології та бази даних	15	3	2			10	14,5	1	0,5			15
Разом за змістовим модулем 1	75	13	10			50	72,5	5	2,5			67
Змістовий модуль 2. Методологія формування і використання ІС в соціально-економічних процесах												
Методичні основи створення інформаційних систем управління економічною діяльністю	15	3	3			10	14,5	1	0,5			13
Методи і моделі формування управлінських рішень	14	2	2			10	15,5	1	0,5			13
Інформаційне забезпечення інформаційних систем в економічній діяльності	14	2	3			10	16	1	1			13
Організаційно-методичні основи створення та функціонування ІС.	16	3	3			10	16	1	1			13
Застосування ІС в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейський економічний простір	16	3	3			10	15,5	1	0,5			15
Разом за змістовим модулем 2	75	13	14			50	77,5	5	3,5			67
ІНДЗ (к/р)												
Семестровий контроль: екзамен												
Усього годин	150	26	24			100	150	10	6			134

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Інформаційні процеси в економіці та об'єктивна необхідність їх автоматизації	2	0,5
2	Класифікація інформаційних технологій.	2	0,5
3	Моделі і структури інформаційних мереж, методи оцінки ефективності інформаційних мереж.	2	0,5
4	Автоматизація робочого місця фахівця на основі електронного офісу	2	0,5
5	Технології інформаційного обслуговування. Інформаційні технології та бази даних	2	0,5
6	Методичні основи створення інформаційних систем управління економічною діяльністю	3	0,5
7	Методи і моделі формування управлінських рішень	2	0,5
8	Інформаційне забезпечення інформаційних систем в економічній діяльності	2	1
9	Організаційно-методичні основи створення та функціонування ІС.	3	1
10	Застосування ІС в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейський економічний простір	3	0,5
	Разом	26	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Інформаційні процеси в економіці та об'єктивна необхідність їх автоматизації	10	13
2	Класифікація інформаційних технологій.	10	13
3	Моделі і структури інформаційних мереж, методи оцінки ефективності інформаційних мереж.	10	13
4	Автоматизація робочого місця фахівця на основі електронного офісу	10	13
5	Технології інформаційного обслуговування. Інформаційні технології та бази даних	10	15
6	Методичні основи створення інформаційних систем управління економічною діяльністю	10	13
7	Методи і моделі формування управлінських рішень	10	13
8	Інформаційне забезпечення інформаційних систем в економічній діяльності	10	13
9	Організаційно-методичні основи створення та функціонування ІС.	10	13
10	Застосування ІС в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейський економічний простір	10	15
	Разом	100	134

7. Індивідуальні завдання

використовуються індивідуальні завдання (в рамках самостійної роботи) та їх

презентація відповідно до тематики курсу

8. Методи навчання

- інтерактивні лекції (дистанційні, мультимедійні, веборієнтовані);
- практичні методи (розв'язування програмних завдань);
- індивідуальна робота;
- робота в групах;
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (використання мультимедійних презентацій, синхронне та асинхронне навчання);
- дослідницько-пошуковий.

9. Форми оцінювання

Система контролю успішності включає поточний (усне, письмове опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, захист аналітичних звітів, рефератів, есе, виконання тестів), підсумковий, семестровий контроль (екзамен).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид занять	Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					Підсумковий тест (екзамен)	Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
Лекції	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		10
Практичні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		20
Поточний контроль:												50
реферат	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Тестові завдання	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Інші види поточного контролю	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Усього											20	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

<http://krnu.org/>

12. Рекомендована література

Базова

1. Кобилін А. М. Системи обробки економічної інформації : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 234 с
2. Мазаракі А. А., Волосович С. В. FinTech : монографія. Київ : КНТЕУ, 2019. 308 с.
3. Новаківський І. І., Грибик І. І., Смолінська Н. В. Інформаційні системи в менеджменті: адаптивний підхід : підручник. Київ : Кондор, 2019. 440 с.
4. Ситнік Б. Т. Основи інформаційних систем і технологій : навч. посіб. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 175 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2174>
5. Шаховська Н. Б., Кунанець Н. Е. Сховища та простори даних : підручник. Кн.2 : Простори даних / за наук. ред В. В. Пасічника. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 361 с. (Комп'ютинг).
6. Андрієнко М.В., Дячкова О.М., Борисов А.В., О.І. Соколенко Інформаційна система державного оповіщення при виникненні надзвичайних ситуацій в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. No 5.
7. Богуш В. М., Богуш В. В., Бровко В. Д., Настратін В. П. Основи кіберпростору, кібербезпеки та кіберзахисту : навч. посіб. / [під ред. В. М. Богуша]. Київ : Ліра-К, 2020. 552 с.
8. Бурячок В. Л., Толюпа С. В., Семко В. В., Складаний П. М., Бурячок Л. В., Лукова-Чуйко Н. В. Інформаційний та кіберпростори: проблеми безпеки, методи та засоби боротьби : посібник (лабораторний практикум). Львів : Магнолія 2006, 2021. 178 с.
9. Голобородько А.Ю., Гусєва О.Ю., Легомінова С.В. Цифрова економіка. Київ : Видавництво ДУТ , 2020. 400 с.
10. Лісовська Ю. П. Кібербезпека: ризики та заходи : навч. посіб. Київ : Кондор, 2021. 272 с.
11. Лозовська Л. І., Бандоріна Л. М., Савчук Р. В., Удачина К. О. Економічна кібернетика : навч. посіб. Дніпро : УДУНТ, 2022. 152 с. <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/15713>

12. Мерінова С.В., Половенко Л.П. Технології продукування знань на основі веб-сервісів. Наукові перспективи: журнал. 2022. № 5(23). С. 273-284. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/view/59/85>.
- 13.Мозговий А.А., Себта А.А. Інформаційна система "смарт- дестинація" як засіб сталого розвитку туризму в містах. Географія та туризм. 2020. Вип. 53. С. 3-8.
14. Остапов С. Е., Євсєєв С. П., Король О. Г. Кібербезпека: сучасні технології захисту : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 679 с.
15. Тарасевич В.М. Теоретичний вимір інформаційно-цифрової економіки: інформаційна діяльність і система похідних інформаційних феноменів (продуктів). Економіка України. 2021. № 3. С. 3-18.
16. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ : Центр Разумкова, 2020. 274 с.
17. Шпурик В.В., Бандурка О.І. Інформаційна система аналізу антропогенного впливу на стан лісових насаджень. Телекомунікаційні та інформаційні технології. 2021. № 3. С. 25-36.

Допоміжна

1. Maslak M., Yakovenko Y., Maslak O., Pererva P. and Grishko N. Problems of Intellectual Property in the Information Economy Through the Prism of Artificial Intelligence as a Dual-Purpose Technology (Проблеми інтелектуальної власності в інформаційній економіці крізь призму штучного інтелекту як технології подвійного призначення), 2022 IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System (MEES), Kremenchuk, Ukraine, 2022, pp. 01-05, doi: 10.1109/MEES58014.2022.10005671. (Scopus)
2. Maslak O., Yakovenko Y., Maslak M., Grishko N., Bilyk M., Hlazunova O. (2022) The Role of Intellectual Property in the Implementation of Innovations in the Conditions of the Development of the Digital Economy (Роль інтелектуальної власності у впровадженні інновацій в умовах розвитку цифрової економіки). 16th International Conference Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Nov 2022, Volume 2022, p.1 - 5. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2022580217> (Scopus)
3. Maslak O. I., Maslak M. V., Grishko N. Y., Hlazunova O. O., Pererva P. G. and Yakovenko Y. Y. (2021), Artificial Intelligence as a Key Driver of Business Operations Transformation in the Conditions of the Digital Economy (Штучний інтелект як ключовий драйвер трансформації бізнес-операцій в умовах цифрової економіки), 2021 IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES), 2021, pp. 1-5, doi: 10.1109/MEES52427.2021.9598744. (Scopus)
4. Маслак О.І., Гришко Н.Є., Маслак М.В., Пирогов Д.Л. (2020) Information analytical provision in formation of innovational projects portfolio of enterprises in the context of safety-oriented management (Інформаційно-аналітичне забезпечення формування портфеля інноваційних проектів підприємств у контексті безпеко-орієнтованого управління). Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2020. №2 (33). С. 205-214. URL: <http://fkd.org.ua/article/view/206610/207496> (Web of Science)

5. Маслак О.І., Яковенко Я.Ю., Пирогов Д.Л., Гришко Н.Є., Маслак В.І. Оптимізація електронного документообігу та інформаційної забезпеченості діджитал-управління бізнес-процесами за допомогою прикладного програмного забезпечення. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Економічні науки. Харків. № 4, 2023.
6. Маслак О.І., Яковенко Я.Ю. Забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах цифрової економіки. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). – Х.: НТУ «ХПІ». 2023. №3. - С. 64-67. <http://es.khpi.edu.ua/issue/view/16829>
7. Маслак О.І., Гришко Н.Є., Зайцев С.С., Колісник А.О., Панчеліна Ю.М. (2022) Бізнес-діагностика конкурентоспроможності інноваційного підприємництва в умовах діджиталізації. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Економічні науки. Харків. № 4, 2022. С. 3-8.
8. Пирогов Д.Л., Данилко В.К., Яковенко Я.Ю., Бала В.В. (2020). Використання математичних методів при вивченні соціально-економічних процесів. Ефективна економіка. 2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8416> DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.85
9. Maslak O., Yakovenko Y., Maslak M., Grishko N., Bilyk M., Hlazunova O. (2022) The Role of Intellectual Property in the Implementation of Innovations in the Conditions of the Development of the Digital Economy (Роль інтелектуальної власності у впровадженні інновацій в умовах розвитку цифрової економіки). 16th International Conference Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Nov 2022, Volume 2022, p.1 - 5. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2022580217> (Scopus)
10. Svitlana Merinova, Liudmyla Polovenko, Kateryna Kopniak. The development of electronic payment systems in Ukraine and their security. Болгарія, Софія, VUZF review. 2021. No 6(2). P. 146-152. URL: <http://papersvuzf.net/index.php/VUZF/article/view/173>.
11. Yakovenko Y., Bilyk M., Oliinyk Y. (2022) The Transformative Impact of the Development of Artificial Intelligence on Employment and Work Motivation in Business in the Conditions of the Information Economy (Трансформаційний вплив розвитку штучного інтелекту на працевлаштування та трудову мотивацію в бізнесі в умовах інформаційної економіки). 2022 IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System (MEES), Kremenchuk, Ukraine, 2022, pp. 01-05, doi: 10.1109/MEES58014. 2022. 10005671. (Scopus)

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності: <http://sips.gov.ua/>.
2. Офіційний веб-сайт Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України: <http://www.ndiiv.org.ua/>
3. Офіційний веб-портал Всесвітньої організації інтелектуальної власності: <http://www.wipo.int>

4. Офіційний веб-сайт Євразійської патентної організації:
<http://www.eapo.org/rus/ea/index.html>
5. Офіційний веб-сайт Європейської патентної організації: <http://www.epo.org/>
6. Офіційний веб-сайт Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності»: <http://www.uipv.org/>
7. Офіційний веб-сайт Українського інституту науково-технічної і економічної інформації <http://www.uinteі.kiev.ua/main.php>